

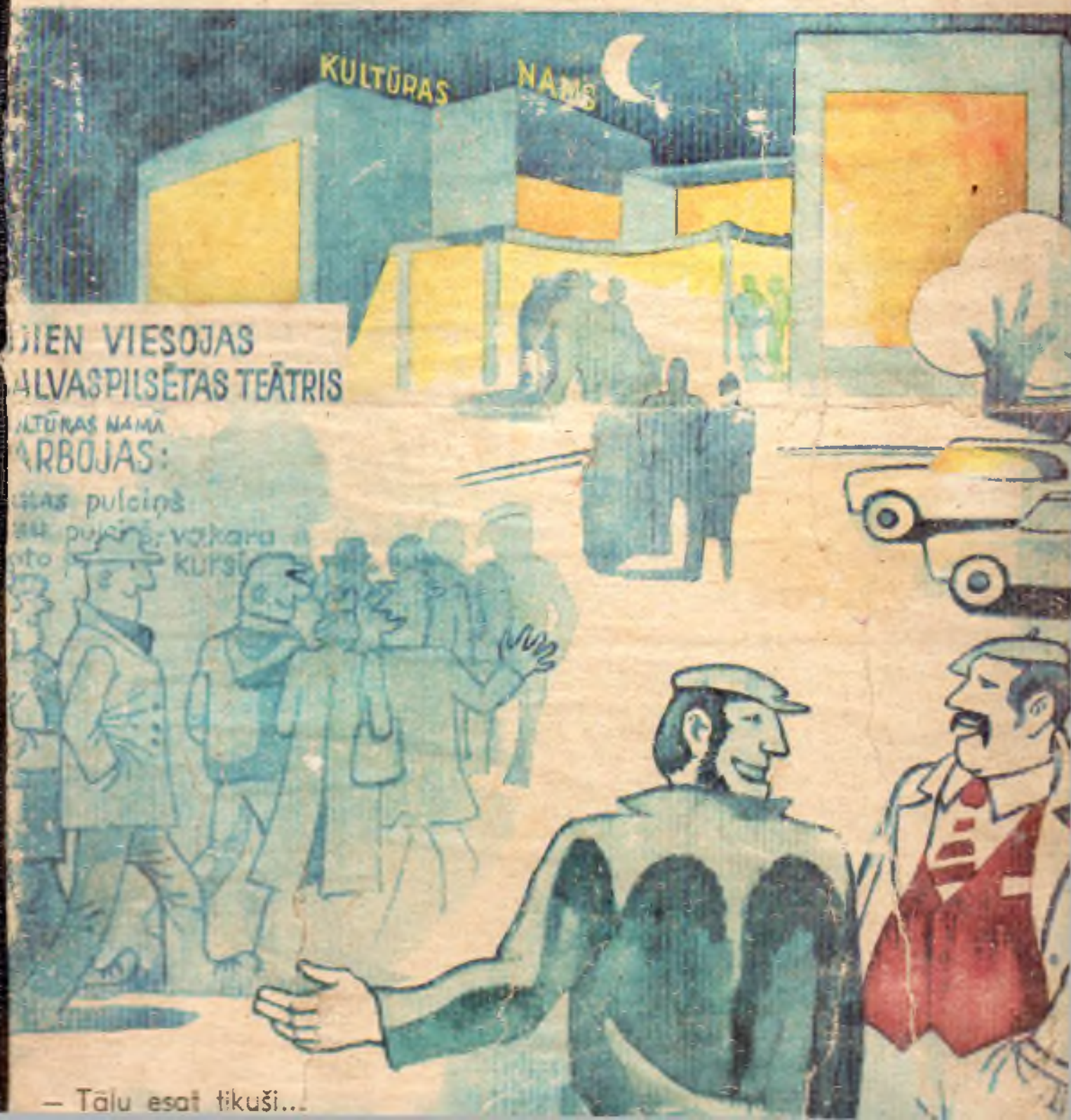
1981

DADZIS

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS,
IZNĀK
KOPĒ
1987. GADĀ
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

© LKP CK Izdevniecība,
"Dadzis", 1981.

Nr

DIEN VIESOJAS
ALVAPILSĒTAS TEĀTRIS

KULTŪRAS NAMĀ
ARBOJAS:

as pulciņš

au pulciņš vakara

sto kursu

— Tālu esat tikuši...

— Jauns nams jau sen pazīst kā niknu atskurbtuvi. Tālab arī redaktors man atļāva atkāpīties.

— Ar Jauno gadu sāksim uzbrukumu žurnāliem, — viņš teica. — Jau rītdienas avīzē nāks mūsu reportāža par atskurbtuvi. Tāda mēģina. Bez žēlastības jānosauc vārdā visi, kas tur izgul dzērumu. Jāpastāsta sabiedrībai, kāda amatu žūpas ieņem un kur strādā, lai būtu skaņš arī šo iestāžu un uzņēmumu kolektīviem, kas, redzams, maz nodarbojas ar pretalkohola propagandu.

Redaktors paskatījās pulksteni.

— Dodu četras stundas laika. Pietiks?

— Reportāža būs uz galda pēc trim stundām, — es apsoliu un metos pa durvīm laukā.

Pēc dažām minūtēm jau klausīnu pie atskurbtuves aizslēgtajam durvim.

— Kas tur dauzās? — stingra balss noprasa.

— Žurnālists.

— Piedzēnies?

— Ko jūs! Dienesta darīšanās.

— Tad nekā, — cilvēks aiz durvīm nosūkstās. — Pēc instrukcijas drikstu ielaist tikai plēgurus. Citiem jādabū atļauja no milicijas priekšnieka. Būs atļauja — iūdzu!

Skrienu pie milicijas priekšnieka. Bet priekšnieka kabinetā nav. Izgājis. Dienesta darīšanās. Vai tiešām pirmo reizi mūžā neizpildīši redaktoram doto solījumu!

Nezinā pie atskurbtuves stāvēt, man galvā kā bulta iekāpās doma: jāliek lietā vecais žurnālistu stīķis — jāmaina uz brīdi profesija. Piemēram, reiz slavenais leļetonists Kolcovs, lai iepazītos ar aprakstāmo vidi un cilvēkiem, uz laiku kļuva par taksometra šoferi. Cits avīznieks savukārt nostājās aiz letes kioskā un pārdeva avīzes. Kāpēc es šū brīdī nevarētu notēlot žūpu? Tādu, kas tiktāl piesvempies, ka tiek nogādāts atskurbtuvē. Bet atskurbtuvē es izvelku savus dokumentus un saku: dārgie biedri, es jau neesmu pillā, man tikai jāpilda redakcijas uzdevums. Un tālāk viss ritēs kā pa gultiem.

Ideju sāku tūlīt realizēt. Vispirms pilsētas centrā izraudzīju piemērotu darbības vietu netālu no kafejnīcas «Čarka», kas savukārt atrodas pretī brīvprātīgo kārtības sargu štābam. Tad atpogāju mēteli, pārsviedu šalli pār plecu un nolaidos knūpus pie nama sienas, apskaudams jumta notekcauruli.

Garāmgājēju ievēribu izpelnījies tikai pēc krietna laika sprīža.

— Re, «Taizelis» atkal vienu noslaktējis kā vepri, — kāds paņirgājās.

— Manuprāt, vainīgs konjaciņš, — cits, mani rūpīgi apskatījis, iebilda. — Tāds, kam karakula krāģis un portfelis, «Taizeli» vis nelaks.

Reizē ar pīrgām uzradās arī aizstāvji. Kalšana sieva sāka rāties, lai tak kaunoties ap-runāt nogurušu cilvēku, kas godīgi atpūšas. Nevarot jau zināt, uz kādām bēdām vai priekiem Jaunajā gadā glāzīte cilātā. Varbūt sieva, ragana, piešmaukusi. Vēl iejūtīgāka izrādījās salikusi mīlīga vecīņa. Tā atnesa sava šūnēla spilventiņu un pabāza man zem sāna, lai neapsaldējos.

Strīdā un aprūpē iejaucās vēl citas personas, taču izsaukt miliciju neviens negrasiņās. Bet man — es paskatos pulksteni — jau stunda pagalam!

Pienāca arī nama sētniece. Uz sniega lāpstas atspiedusies, viņa pieliecās man pie auss un sāka kaunināt, kālab es tieši gribot iegruš atskurbtuvē žūksni naudas. «Sanemies, slēniet uz pekām!» sētniece mudināja. «Es tevi par piecnieku ievedīšu pagrabā. Tur man mīksts divāniņš, varēsi noņākties kā ķeizars.»

Sētnieces priekšlikumu noraidīju ar sirdīgu urkskēšanu un kājas spērienu. Garāmgājējus tieši ērcinādams, sāku raut valā radiofonā daudzkārt dzirdēto estrādes dziesmiņu par Trubadūru.

Nelidzēja.

Milicijas mašina nerādījās.

Tikai kāds stāsts sirmgalvis, labu brīdi manā aurošanā klausījies, iebilda, ka viņš, būdams pensionāru kora dalībnieks, nevarot ciest tik aplamu dziedāšanu. Vai tad es neesot dzirdējis, kā šo dziesmiņu dzied. Lūk, tā vajagot!

Dziedoni klausoties, skaidri sapratu, ka nu pats esmu, kā mēdz teikt, trubā, jo laiks skrēja ar vēja spārnēm, diena sāka krēslot, bet es savam mērķim nebiju tuvojies ne par centimetru. Arī garāmgājējiem jau bija apnīcis. Mani ar savu uzmanību pagodināja vienīgi lieli un mazi suņu dzimtas pārstāvji, jo, cik nopratu, biju ieņēmis vietu pie viņu iemīļotās notekcaurules.

Ko darīt?

Kā par laimi, man garām streipuloja vīrs atlocītos gumijas zābakos. Šai vīrā es saskatīju pēdējo glābību un piekēros pie viņa kā slīcējs pie salmiņa.

— Mīlais cilvēk, — es teicu, pasniegdamis streipulim kabatā sameklētu trijnieku, — aiz-ej, raug, tur uz kārtības sargu štābu, pasaki, lai mani nogādā atskurbtuvē.

Streipulis izbolīja acis, it kā spoku ieraudzījis, un sāka no manis atmuguriski atkāpties. «Uz atskurbtuvi... Pats prasās uz atskurbtuvi... Tāds numurs gan nav pieredzēts...» viņš murmulēja un, trijnieku rokā žņaudzīdams, aizkūmzāja nevis štāba, bet kafejnīcas virziena.

Pēdējā cerība pagalam!

Nogaidījis: vēl laiciņu, apjaudu, ka doto uzdevumu izpildīt vairs nav iespējams. Piecēlos kājās un sāku ņīrēt savārtīto mēteli, lai dotos mājup. Bet tad nošvīkstēja riepas un manā priekšā kā no zemes izauga atskurbtuves automobīlis un divi kārtības sargi. Reizē no mājas pavārtes sētniece izstūma tačku, kas bija izklāta ar vatēti segu. Novērtējusi radušos situāciju, sētniece nosūkstījās: «No-kavēju, veltis parāvis...»

— Tagad brauksim atpūsties, — viens milicis mani sāpēja aiz elkoņa, bet otrs atvēra mašīnas durvis: «Lūdzu...»

— Es nekur nebraukšu! — iekliedzās.

— Neesmu tak piedzēries.

— Pierdzēries viņš nav, — sētniece apstiprināja. — Viņš ir pārdzēries. Divi stundas gulēja kā blūķis, nevarēja kājās uzrausties.

Reizē ar sētnieces pēdējiem vārdiem atvērtajās automašīnas durvis parādījās mans algotnis gumijas zābakos.

— Stulbeni! — viņš draudēja ar dūri. — Kur tu mani iegrūdi? Lien ātrāk būdā, nokārtosim rēķinus.

Par tālāko nav ko stāstīt. Paši varat iedomāties. Gribu tikai piebilst, ka pēc atskurbtuves man bija nopietna saruna ar redaktoru. Uzaču ķērpjus dusmīgi saraucis, redaktors rūca kā saērcināts tīģeris.

— Lielisks simulants, — viņš dauzīja rakstāmgaldā ar resnu zīmuli. — Desmit gadus apmānīja visu kolektīvu. Sacērēja niknus rakstus par žūpām, kamēr pats... Jā, man zvaniņa, ka jums parādotes divainas alkohola izpausmes. tērcu paārstēties un, sākot ar Jauno gadu, mainīt uz laiku profesiju.

Tā jau būs jādara...

PĒTERIS ĒTERIS

Ar neveiksmēm cīnīties nav nozīmes, īpaši ar tām fatālajām ne. Ja neveiksme uz kādu iedusies, cauri ir. Tad var grozīties un spuroties, kā patīk, — nekas tur nav līdzams.

Nu jau vairākus gadus fatālas neveiksmes vajā Liepājas Vispārējās celtniecības tresta Ražošanas uzņēmumu pārvaldi. Trešajai daļai no visiem betona izstrādājumiem, ko ražo šai pārvaldē, nav tās stiprības un izturības, kādai vajadzētu būt saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem un normām. Tik tiešām nav saprotams, kas tām detaļām lēcies — jau 1979. gadā taču bija izstrādāts pasākumu plāns produkcijas kvalitātes uzlabošanai! Tiesa, šī plāna izpildei vēl arvien kaut kā pietrūkst, ko nu šodien vairs par tik vecām lietām runāt! Varbūt sliktajā betona kvalitātē vainojamas «Dubēnu» karjera smiltis un grants? Varbūt nepārbaudītie dozatori? Vai varbūt armatūru izgatavošanai beidzot vajadzētu izstrādāt tehnoloģiskās normas? Visādi var būt. Kas to tagad tik smalki var pateikt.

Cinīgam pret fatālajām neveiksmēm Liepājas ražošanas uzņēmumu pārvaldē ir griezt krūti pretī vesels kolektīvs — divi tehniskās kontroles darbinieki, trīs laboranti un trīs metroloģiskā dienesta darbinieki. Tas jau ir varens spēks. Bet ko dara Rīgas Teritoriālā vispārējā celtniecības tresta Ogres PMK, kur tehniskās kontroles nodaļas vispār nav? Kur arī neveiksmes mācas virsū kā melns mākslīgs kā lapsenu spīdls!

Atnāk, piemēram, Valsts celtniecības inspekcijas vīri un saka:

«Pagraba sienu bloku un pamatu pamatu izmēri neatbilst normām. Arējas atskats šim būvdetaļām pavisam slikti. Atpreču betona maisījumi varēja būt daudz labāki. Vajadzēs noliegt to ražošanu.»

Tā jau vairs nav parasta neveiksme, ja jau kvalificējams kā likteņa trieciens. Taču liktenim, kā zināms, var spītēt. Ogres PMK darbinieki to arī dara. Viņi turpina savus aizliegto izstrādājumus ražot, un tie to viņiem padarīs?

Lūk, no kā varētu mācīties Cēsu dzelzceļa betona konstrukciju rūpnīcas lauksaimnieki, arī vajā neveiksmju sērija! Seit, kas palaimes ir lavijušās klāt, aizsegušās ar Vissavienības Valsts standartiem. Sētniece piemēra dēļ pamatu paliktus «Čarka» vai, sacīsim, trotuāra plāksnes, kas neatbilstot standartiem! Šķembe, kas neatbilstot. Bet sienu betona bloki, kas gatavoti pēc standartā, kas noteicis, ka pirms desmit gadiem.

Te nu cēsnieku vārdā gribas prāt: «Nu, un kas par to?» Ja rūpnīcā izpildīt jauno standartu ieviešanas plānu, blakus minot, tas gan bija izpildīts 1979. gadā —, ja palaimēties, šie standarti ir izpildīti. Taču, ja visiem izpildīti, tad produkcijas veidmē kāds tehniskais dokumentācija, lai varbūt cēsnieki no šīs produkcijas būtu laimīgi tikusi ārā. Tā, kas ir garantija, ka neuzbrūk kāds jēdams?

Bet, vispārīgi runājot, vajadzētu meģināt ar šīm neveiksmēm pācīnīties. Varbūt...

Dod rubli!

Vēlā novakarē iegriežos pie brālēna. Tēpat Rīgas centrā, Padomju bulvārī 30. Atveru kāpņu telpas durvis un skatos — pustumsā kaut kas spīd. Tā kā cilvēka acis, tā kā zāļu pudeles aptiekā. Tīši nevar saprast. Ieskatos vērtīgāk — gan tas, gan tas.

— Ko tūri, dod rubli! — viens šnāc man pie auss.

Deguns violets, acis spīd kā runčim. Iedodu un lasos projām. Es viens, bet viņu, violeto degunu, kāpnēs vesels bars. Kamēr uzkāpšu līdz brālēna dzīvoklim, var ne tikai rubli paprastīt!

Ticis uz ielas, noslauku sviedrus, iekāpju tramvajā un braucu pie māsiņas. Skvēriņā Miera un Upes ielas stūrī man aiz muguras nočab krūmi un izlien divmetrīgs tēvainis.

— Ei, tu tūri Dod rubli!

Skatos — priekšā uz soliņa sēž vēl četri. Ar pudelēm. Pudelēs tā kā «Taizēls», tā kā grīdas krāsa.

Iedodu. Divus. Vienu arī priekš tiem uz soliņa. Un teciņus laižu atpakaļ uz tramvaju.

Lai noīk. Braukšu pie tantes. Leona Paegles ielā 4. Solīds rajons, smuka māja. Ieeju pagalmā — žēlīgais dievs! Pa izsisto dzīvokļa logu lien laukā divi gabali! Ar maisiem. Un izskats — nu akurāt Kaupēns ar Adamaiti! Kā par nelaimi, atkāpties arī nav kur...

Kaupēns pienāk pirmais.

— Paklau, dod šurp...

Nosvīdis izvelku trīnīti un spiežu briesmonim saujā.

— Man arī! — Adamaitis ducina ausī nodzertā basā.

Iedodu vēl rubli un vienā paņēmiņā uzskrienu pie tantes.

— Kas tev, — prasu, — par lau-

pītāju midzeni pagrabā? Kur skatās milicija, kur izpildkomiteja?

— Nomierinies, — tante saka.

— Tie ir parastie odekolona dzērēji. Ārā, pats redzi, — vējš pūš, auksts. Cilvēkiem nav kur palikt, tad nu izsītuši logu un iekārtojušies dzīvoklī, kamēr tīrnieks mītinās cītur.

Mājup braukdams, izkāpju pie Vidzemes kolhozu tirgus. Pēc pāris soļiem mani aptur kaut kur redzēts tips. Ar violeto degunu.

— Paklau, tu! Iedod...

— Pirmkārt, es tev neko vairs nedošu, — saku nīknā balst, — otrkārt, es tūlīt nēmsu tevi aiz krāgas un aizstiepsu, zini kur?!

Violetais deguns skaļi smejas.

— Zaļš tu esi! Vai es tev to rubli pirmīt no kabatas izvilku, vai tagad velku? Pats iedev! Tev pat liecinieku nav!

— Tu esi antisociāls tips! — dūsmās bjauju. — Tādi kā tu nekur nestrādā, ir bez noteiktas dzīves vietas, ved parazitisku dzīves veidu!

Violetais deguns piekrītoši māj

ar galvu.

— Gudrs tu esi! Kā no grāmatas norunāji. Bet vai tu to pierādīt vari? Un, vispār, — kas ar mani nēmsies? Milicijas iecirkņa pilnvarotais? Kura iecirkņa? Tā, kurā es vakar dzēru, vai tā, kurā es dzeru šodien? Vai tu vispār zini, cik pudu papīra jāiztērē, lai mani sauktu pie atbildības? Ja tas būtu tik vienkārši, sen jau es neslīpētu Rīgas asfaltu. Un tagad dod fiksāk rubli! Skola maksā naudu.

Atdevu pēdējo, jo, ja tā pado-

mā, — violetojam degunam taisnība.

H. RŪDIS

I. MELGAILIS

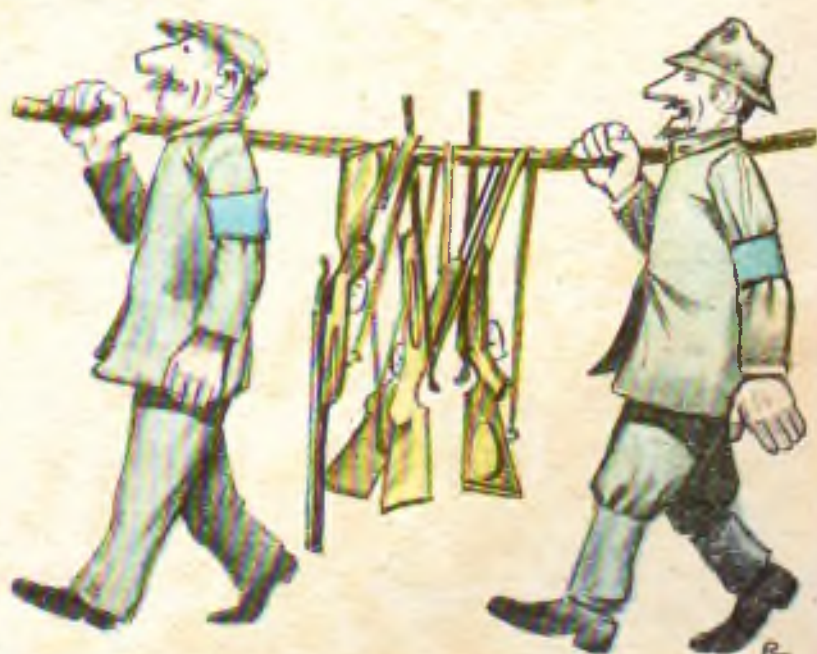

U. MEŽAVILKS

— Viss, ko viņš taisa, iznāk ar atpakaļejošu datumu...

G. BĒRZINS

— Savāds kukainis tas mafu mednieks — kā mūs ierauga, tā met plīnī krūmos.

E. RUSMANIS

U. MEZAVILKS

— Bet man ir lielāka uguns!
— Bet man sadeg dārgākas mēbeles!

LAIPNI, ATSAUCĪGI...

Ir patīkami, ja tev visapkārt mīt tikai godavīri. Tādā gaisotnē ir viegli elpot, ir tikami dzīvot. Tu iepazīsties ar vienu godavīru, sadraudzējies ar otru, parunāties ar trešo un beigās arī pats jūties kā līdzīgs starp līdzīgiem. Ja vien, protams, jau iepriekš nesi bijis šī godavīra iemīļojums. Tāds, kas tālu pazīstams gan ar atsaucīgu sirdi un iekšēju dabu, gan ar godaprātu visās lietās un vietās. Išāk sakot, apmēram tāds kā Dmitrijs Popcovs, Enerģētiskās celtniecības sakaru līniju montāžas tresta 89. mehānizētās kolonnas darbu vadītājs. Vai arī viņa šefs, 3. iecirkņa priekšnieks Anatols Ignatjevs. Abi zelta cilvēki. Un abi sapratās, kā jau tas godavīriem pieklājas. Bieži vien pat ar pusvārdiem vai pavisam bez vārdiem. Ja šefs, piemēram, saka: «Ārkārtīgi vajadzētu telefona kabeli, citādi prēmiju mums neredzēt...», darbu vadītājam jāsaprot arī teikuma neizteiktā daļa, proti: «... un ej nu sažini, vai man piešķirs dzīvokli, ja nebūšu sevi parādījis kā apsviedīgu darbinieku!»

Popcovs visu saprot no pusvārda, tāpēc viņš atbild apmēram šādi: «Man ir labs draugs Valērijs Burnevičs. Lielisks cilvēks, šī godavīrs!» Protams, ar to vien, ja kāds ir godavīrs, vēl par maz, lai dabūtu telefona kabeli. Vajadzīgs kaut kas vairāk. Un godavīram Burnevičam kaut kas vairāk bija — viņš strādāja Sakaru ministrijas 1. PMK par ražošanas un tehniskās nodalības priekšnieku.

Te jāpiebilst, ka telefonu kabeli ir deficīts, ar kuru pa labi un pa kreisi mētāties nevar. Kabelus sadala un piešķir tikai lieli priekšnieki. Bet Burnevičs, kaut arī godavīrs, visai liels priekšnieks tomēr nebija. Par viņu augstāks bija, piemēram, tās pašas PMK priekšnieka vietnieks Eduards Ustenko.

Laimīgā kārtā arī Ustenko izrādījās godavīrs. Ja kāds nejausi ielūkoties viņa raksturojumā, ko parakstījis 1. PMK priekšnieks N. Rutkevičs, viņš tur, starp citu, izlasītu «... Uzņemties saistības vienmēr izpilda... Atsaucīgs pret darbabiedriem... Bieži uzstājas kolektīva priekšā...»

Kā redzat, Eduards Ustenko ir visnotaļ atsaucīgs cilvēks, tādēļ, pats par sevi saprotams, gribēja Anatolam Ignatjevam palīdzēt.

— Kabeli? Ar lielāko priekul tikai, saprotat pats, pakalpojums pret pakalpojumu, kā jau godavīru starpā pieklājas. Manai pazīnai Gajinai Konstantinovai — starp mums runājot, zelta dvēsele! — nav laimējies atrast tādu dar-

bu, kur nekas nebūtu jādara. Norunāsim tā: mēs jums dosim kabeli, bet jūs viņai kādu piemērotu darbiņu.

Ja godavīrs, turklāt labs cilvēks, lūdz, atteikt viņam nav pieklājīgi. Drīz vien Konstantinova uzzināja divus patīkamus jaunumus: pirmkārt, viņa skaitlās inženiere A. Ignatjeva vadītājā kantorī un, otrkārt, tagad jk mēnesi viņai jāierodas pašā saņemtu algu naudas pārveiduma veidā.

Ar naudu nu viss bija kārtībā. Taču ar kabeli tik vienkārši negāja, kā sākumā varēja domāt. Eduards Ustenko, kaut arī priekšnieka vietnieks, kabeli svešai organizācijai tik vienkārši atdot nevarēja. Kā šādā situācijā rīkojas godavīri? Viņi iet uz savu ministriju un Tehniskās apgādes pārvaldē pačukst, ka nupat radusies iespēja dabūt dažus ārkārtīgi vajadzīgus materiālus, par kuriem prefi prasa tikai tādu nieku... tīro sīkumu... nu, kādu kabeļa atgriezum-

Vai ministrijā godavīram Ustenko kāds neticās? Vai kāds ies pārbaudīt labo cilvēku Burneviču? Nā taču! Apgādes pārvaldes priekšnieka vietnieks Vladimirs Jefimenko viņiem laipni atļauj dažus atgriezumus no noliktavas izrakstīt. Un Burnevičs kopā ar Ustenko nogriež no spoiles tādu pavisam īsu atgriezumumu — 1916 metrus — lai atalgo godavīra Ignatjeva pašaizliedzīgos naudas sūtījumus zelta dvēselei Konstantinovai. Bet zelta dvēsele Konstantinova savukārt atalgo abus godavīrus ar lielāko daļu no saņemtās naudas.

Tas arī ir viss. Varbūt vēl vajadzētu piebilst, ka godavīriem vienam otru vislabāk atrast tieši tur, kur visapkārt ir laipni, atsaucīgi cilvēki, kas tic katram izteiktajam vārdam un papīros lieki neskatās. Kā, piemēram, ticēja Sakaru ministrijas Celtniecības un tehniskās apgādes pārvaldes darbinieki ar biedru V. Jefimenko priekšgalā.

E. JUMĀRS
Z. VĒJARATS

Viņš stāvēja uz līveņa un neparedzīgi grozīja galvu. Mašīnas nebija. Viņš saknēja lūpas. Acis pazibēja dusmas. Piere sakrunkojās. Viņš paskatījās elektroniskajā rokas pulkstenī. Parasti šajā laikā pie līveņa plebrauca mašīna, bet šorīt tās nebija. Mās iztālēm vērojām, kas notiks. Portfeli šūpodams, viņš sāka stiegt no līveņa vienas malas līdz otrai. Ātrai uzmeta acis savam elektroniskajam... Atrāva vajā mēteli. Dusmīgi savēbās.

Beidzot no šķērslas izbrauca mašīna. Ātri plebrauca pie līveņa, nokauc bremzes, un mašīna apstājās. Viņš, uz mašīnu neskatīdamies, lēni sapogāja mēteli un nestiegdams kāpa no līveņa. Šoferis pakalpiģi atvēra priekšējās durvis. Viņš parādīja šoferim pulksteni, kaut ko noburkšēja, aizcirta priekšējās durvis un apsēdās pakājējā sēdekli.

— Aizlaida!... — kāds no mums pasauca, kad viņš jau bija projām. Viņš — Viktors no mūsu 5.b klases.

M. DIMOVS

KLEKŠĪŠI

«Kad Davidovs nosalis izlien no ragavām, viņa apģērbs lēcina par strādnieku izcelšanos.»

«Bērnībā Alvaram Līdumam bija pilni septiņi gadi.»

«Aspazija mīlēja savus vecākus un bija pie mām joti plesējusies.»

«Langstiņš bija cilvēks ar lielu bārdu un tādu pašu pieredzi.»

«Šis vadītājs nestiegdams ar sodīšanu, bet vispirms atver acis.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis A. BARISJANS

STARP CITU

Bero grunduli, cik gribi, valzivi — no tā tikpat neizaudzēsi.

Mācīties var arī no citu kļūdām, bet ne tik sekmīgi.

Sabiedrības spriedums nav pāršūdzams.

Par citu talantu parasti priecājas tie, kam pašiem ir savs.

C. MELAMEDS

FELETONS AR TRŪKUMIEM

Jā, tā nu ir iznācis. Šis feletons, kā parasti mēdz atzīmēt pieņemšanas aktos, nodots ar trūkumiem. Dzīli atvainodamies, autori tomēr lūdz lasītājus saprast, ka svarīgākā viņš paveicis — feletons ir uzrakstīts, tajā izklāstītie fakti atbilst patiesībai.

Viss it kā būtu vienkārši un saprotami. Bet nē, gadās arī tādi cilvēki, kas pieprasa, lai trūkumus novērstu tieši tie, kas tos ir atstājuši. Piemēri nav tālu jāmeklē. Pajautāsim Latvijas lielākā universālveikala «Imanta» direktoram biedram Jacenko, kāpēc viņš nepriecājas un neslavē lielpanelu šķū celtniecības tresta 12. celtniecības pārvaldes vīrus. Viņi ir uzbūvējuši lielāko un plašāko veikalu Latvijā.

Izrādās, ka direktors jauno veikalu vērtē ar daļtām jūtām: kopumā viņš ir apmierināts, bet sīkumos — nē. Pieņemšanas akts lika parakstīties pirms diviem gadiem, taču vairāki trūkumi, kas bija ierakstīti šajā aktā, joprojām nav novērsti. Varētu teikt: salīdzinot ar darbu kopapjomu, šī trūkumi, un tomēr pietiekami lieli, lai bojātu omu. Piemēram, tirdzniecības zālē un citās telpās caur jumtu tek ūdens, nav samontēta ugunsdrošības signalizācija, iekšējā televīzija, nav iespējams aizvērt daudz durvis.

Tik liela kolektīva vadītājam būtu jāsaprot, ka 12. celtniecības pārvalde ir pārāk apkrauta ar citu, ne mazāk svarīgu objektu celtniecību. Viņam vajadzētu steigšus apmācīt savu lielo kasieru, kontrolieru un apkopēju pulku celtniecības un elektrotehnikas amata noslēpumos un tad, izmantojot šo varēno spēku, samontēt signalizāciju un salāpīt jumtu. Bet viņš, redzot, neatlaidīgi uzmācas celtniecības pārvaldei un, neguvis ne mazākos panākumus, aicina vēl talkā redakciju.

Tādēļ, lūk, arī autorem iznāca zvanīt

12. celtniecības pārvaldes galvenajam inženierim I. Bargarumam. Viņa atbilde bija īsa un pārliecinoša: signalizācija un televīzija neesot jāmontē vis 12. pārvaldei, bet gan apakšuzņēmējam — Ugunsdzēsības automātikas, apsardzes signalizācijas un sistēmu pārvaldes Rīgas specializētajai montāžas un regulēšanas darbu pārvaldei. Durvīm jāveroties feicami, jo tās izgatavotas un iebūvētas stingri turoties pie projekta. Bet jumts... Jumtam pārvalde esot devusi garantiju uz pieciem gadiem. Un, ja nu tas tek jau tagad, tad tāpēc, ka netiek pareizi ekspluatēts.

Autors, nebūdam speciālists celtniecības finēsēs, atklāti sakot, nesaprata, kā var nepareizi ekspluatēt jumtu. Viņš izteica šādu minējumu: veikala jumts ir līmenisks un gandrīz tikpat liels kā futbola laukums. Acīmredzot universālveikala darbinieki uz tā ir rīkojuši skriešanās sacīkstes vai darba vingrošanu. Tiesa, direktors šādu pieņēmumu kategoriski noraidīja. Kāpt uz universālveikala jumta esot stingri aizliegts.

Rīgas specializētās montāžas un regulēšanas darbu pārvaldes priekšnieks D. Polesdovs feletona autoram paziņoja, ka universālveikala direktors redakciju maldinājis. «Imanta» signalizāciju ik dienas montējot pieci cilvēki un vairāk montieru vispār neesot viņa rīcībā. Par to uzzinājis, direktors atkal visu kategoriski noliedza: nekāds montieru piecnieks veikālā ne acs nav redzēts...

Tiec nu tagad, autor, gudrs, kam taisnība! Tieši tāpēc, stingri konstatējais fakts, ka divu gadu laikā celtnieki darbu universālveikalā «Imanta» nav paveikuši līdz galam, autors savu nepabeigto meisterstīģi veikli nodeva publicēšanai.

M. GAILIS

Spārni

Vecākā uzskaitvede Hilda Knopka kā apmāta kildā pa dzīvokli. Nekur nespēja rast mieru. Viņa bija iemīļusies, un viņas jūtām ar brunniecisku maigumu bija atbildējis vecākais tabelvedis Kukels. Tas nekas, ka šīs mīlas jūtas mūžam paliks platoniskas. Beidzot viņa ir tikusi valā no briesmīgās nomāktības un nolemtības sloģa. Hilda jau samierinājusies, ka līdz kapa malai nepiedzīvos neko labāku kā vien dzeršanā paklidušā vīra mulkīgās izdarības. Tagad Hildas dvēselē strāvoja enetģija, ar kuru pietiktu divu tādu plenču savaldīšanai. Lai tik vecais rādās acis, nu Hilda to pataisis mīkstu un paklausīgu kā jērtu! Nu viņa spēj visu. Visu, ko vien vēlas.

Hilda Knopka jūta, ka viņai pieaug spārni. Nekad agrāk tā nebija noticis. Pameģināja pavicināt — vecākā uzskaitvede atrāvās no grīdas. Kāda reibinoša laime, kad cilvēks spēj justies brīvs kā putns gaisā. Viņa rīkoja pa dzīvokli, notraukdama putekļus no skapjaugšas un lustrām. Beidzot uzmetās uz palodzes. Eh, lai iet, viņa izlēma, aizlaidīšos līdz audumu veikalam. Diezgan staigāts vecajā kostīmā. Turpmāk ietu uz darbu, saposusies kā uz balli.

Aizslēdza un aizbultēja dzīvokļa durvis, vēl ķēdīti pielika priekšā. No plaukta izvilka grāmatu «Labas uzvedības ābece». Iznēma starp lapām noslēpto naudu (visu līdz pēdējam rublim) un aizlaidās. Laidās no viena veikala uz otru, tērēja naudu, ne

par ko nedomādama. Viņa vairs nekad nelauzis galvu, ko likt gaidā vecajam, kad tas pārvelkas mājās. Pietiek būt sagādniecei un ķēkšai. Tagad viņa rikosies kā pašai patik.

Apavu veikālā palika pēdējie rubļi. Par zamšādas korpēm. Apkrāvusies ar iepirkumu saņiem, Hilda Knopka laidās mājup.

Jau iztālēm Hilda pamanīja, ka atvērtajā dzīvokļa logā kaut kas kūnojas. «Zagli!» Hildai iesāvēs prātā. «Nē, nevar būt... Kurš gan uzrāpsies līdz vienpadsmitajam stāvam?» Kad logs nāca tuvāk, preti izlidoja vīrs. Acis miglaines, lūpas kaut ko bubina. Bet rokas cieši aptvērušas televīzoru. Arī Hildas vecajam bija pieauguši spārni un arī aiz mīlestības. Uz šnabi, protams.

Ar šausmām noskatīdamās pakal aiz namu jumtiem pazūdošajā vīrā, vecākā uzskaitvede nepamanīja, kā iekūleņojusi ietabā. Saipi izbira pa grīdu, uz kuras mēģinājis grāmatas. Vecais bija izvandījis sekcijas plauktus, meklēdamis sievas noslēpto naudu. Uz televizora galdiņa rēgojās vadu gaili.

Atskanēja telefona zvans. Klausulē Hilda izdzirdēja vecākā tabelveža Kukela balsi. Viņš stāstīja, ka jūtoties tā, it kā viņam būtu pieauguši spārni.

— Nē! — ieklīdzās vecākā uzskaitvede. — Tikai ne tol...

Viņai pietika ar lidojošo vīru.

A. LEJINS

Pilnīgi neticams gadījums

— Man, lūdzu...
Telefona zvans. Kā jau parasti uzstājies un nepacietīgs. Tādam neatteiksi.

— Nu, čaul Ak tā? Nē, nu vienreizīgi!... Un šī atkal? Tā jau es domāju. Es taču tev jau vakar teicu. Kā ko? Jā, jā, neaizmirsu. Protams, aizskriešu. Ne jau katru dienu tāds krīt rokās... Nu kā te var iet? Darba līdž kaklam. Goda vārds, apnicis.

— Meitenīt, lūdzu... Mani dakteris gaida...

— Nē, nu nevienu brīdi nav miera...
Nervozā vienas kājas pārlīkšana pār otru vizuāli apliecina teikto.

— To es neteicu tev. Te atkal visiem vajag un vajag... Nē, nūdien... Jā? Pasaki, ka piegriezīšu.

Blauks! Klausule ir nolikta.

— Nu? — bargs skatiens pavēršas pret uzņēmīgo.

— Saprotat, — baidīdamies, ka nepaspēs savu sakāmo izteikt, pavārgs večiņš iesāk, — es biju augšā pie daktera, bet tur saka, šiem atkal neesot manas kartītes.

— Ko man pavēlēsiet darīt? Es taču jums jau vienreiz paskaidroju — ja nav, tad nav...

— Bet varbūt kādā citā plauktiņā iekukusi? Dzinn... ieskanas telefons.

— Sveiks, sveiks! Nu un tad? Kur tu pats šlirinājies? Mēs vakar bijām pie Guņa. Es, Sanīta, Indra un vēl tā Tāne. Atceries?... Nu jā, tā pati. Ko tu sakīl Tiešām?

Saruna plūst, intonācijas kāpj, krīt, vilņojas... Bet vai tāpēc kāds riskās, kā saka, raustīt lauvas aizes?

Večiņš tomēr mēģina riskēt.

— Manējās kartītes nav. Teica atnest...

— Nu un tad?

— Bet jūs taču varat paskatīties vēlreiz...

— Es teicu un atkārtāju — nav! Vai jūs domājat, ka esmu akls?

Nē, kas nu nav, tas nav... Atkal liktenīgais «dzinn»...

— Tas esi tu? Sākumā pēc balss nepazīnu. Ko tu sakīl Pagaidi, to es gribu dzirdēt visos sīkumos! Šovakar? Nepabaidies. Es tam ausai nim pateikšu... Es viņa horoskopiņu esmu papētījusi... Ha... ha...

Smieklīgi birst kā pērlītes, telpa pilna. Tikai neatlaidīgais večiņš stāv pie lodziņa, ņurca kaut ko nēzdodziņam līdzi. Un nesmaida nemaz. Kaut kur tukšumā skatīdamies, laiku pa laikam atkārto:

— Mani nosūtīja pēc kartītes. No ceturtā stāva.

— Cik reižu var skaidrot vienu un to pašu. Netraucējiet strādāt!

Vecītis paklausīgi atiet mēlinā un, joprojām kaut ko purpinādam, sāk nēsteidzīgi lobīt no sienas kaut kādu plakātu. Plāš tā pa gabaliņam un tik atkārto:

— Kartīti, prasa kartīti. Saka, neesot nekāda Pikiera no Gānu ielas...

— Jūs redzat, es viena, bet jūs tur... Nākošais!

Kā par spīti, nākošā nav. Ir tikai večiņš. Trakums, bet ko viņš dara?

Dāma aiz lodziņa grābj telefona klausuli.

— Mārti! Paklausies, kaut kāds ārpriests! Nezinu, ko iesākt. Tas tips, kurš te prasīja kartīti pie psihiatra... Kā, nu un tad? Viņš... viņš, saproti, stāv tur un vienā mierā gremo plakātu «Saudzēsim viens otru nervus!». Ko tu saki, kartītei jābūt reģistratūrā? Būs jāpaskatās. Ak dzīve, dzīve...

L. VIJA

I. MELGAILIS

G. VINDEDZIS

— Pulkstenis sācis žausmīgi steigties!...

I. BRINKIS

— Jaunais bāzes direktors pārlēku skolās uz pirkstiem!

— Uzdevums skaidrs: jāpānāk, lai skatās caur pirkstiem!...

G. VINDEDZIS

Caklās rokas.

E. RUSMANIS

— Svelki, Lonij! Es skatos, tev atkal kažoka pirkšana jāatī

M. R A

Iekšējās rezerves

Man ļoti patīk avīzēs lasīt par lielām rūpniecībām. Bet vēl vairāk — par ražošanas apvienībām. O, tur gan ir izvērsieni! Tur, brālīt, balto, var zilus brīnumus dabūt gatavus. Kas tad pie mums, bleķa liekšanas un klapēšanas uzņēmumā? Pelēcība un rutīna, kas cits pie mums var būt.

Jaunais direktors, protams, to vēl nav apjautis, tāpēc viņš vakar izsauc mani un saka: — Dārgā biedrene Muša, pārlūkojiet, vai jūsu liekšanas iecirknī nav neizmantotu iekšējo rezervju, un ziņojiet man!

Es jau varētu ziņot tūdaļ pat, bet, ja direktors liek pārlūkot, — iešu. Administrācijas pavēle man ir likums.

Vispirms eju pie Svārpstā. Viņš vada mūsu iecirkņa labāko brigādi un sagaida mani nedaudz samulsis — kā pusdienas pārtraukumā dažkārt mēdz būt. Es arī mulstu, jo vīri ir skaidrāki par skaidru un lokās gar kādu divvainu daiktu, kuram ir stūri, apalumi, stieples, caurules un kloķi.

— To mēs pa brīvajiem brīžiem, — saka Svārpsts. — Pēc pusstundas lieksim bleķus atkal, ka krakšķēs vien.

— Labi, labi, — saku, — ienācu tikai apskatīties, vai pie jums nav kāda iekšēja rezerve, kuru varētu izmantot.

— Sargi debess! — Svārpsts gandrīz met krustu. — Kur mums tās lai rodas? Izņemot šito, — viņš rāda uz ērmu, — bet tas jau neskaitās.

— Un kas tas ir? — man visu patīk noskaidrot līdz galam. Citādi es vakaros nevaru aizmigt.

— Šitas, vai? — brigadieris parausta kloķi. — Tāds štrunts. Nemaz negribas runāt. Aizdzinu vakar mašīnu uz autoservisu, bet meistars, gatavais āda, svepst: izpūtēju nav un nebūs, izpūtēji būs tam, kas uztaisis nelielu aparātu, ar ko aizlidot līdz Mēnessim.

— Ko tad šim uz Mēness ievajadzējies? — Tas autoservisa meistars arī man liekas nesimpātisks.

— Sieva gribot Mēness akmeņus, — Svārpsts nosplaujas. — Vai tas ir vīrieti, kas danco pēc bābieša stabules, vai tādām var uzticēt nopietnu ražošanu?

Man nav ko iebilst pret Svārpsta argumentiem. Vienojosies, ka mūsu uzņēmumā gan tādās lietas nevar notikt, šķiramies.

Tālāk eju pie Stampiņa. Plašajā telpā brigadieris viens pats loka bleķi.

— Kur tad citi? — prasu. — Varbūt meklē iekšējās rezerves?

— Jums viegli jokat, kas tad jums! — Stampiņš rūc. — Rezerves meklēt var tie, kam gana laika. Mani vīri gumiju nestiepj. Vilis, piemēram, trešoreiz aizbrauca bērēt sievasmātes māstcu.

— Mūsu rados katram cilvēkam ir tikai vienas bēres, — saku.

— Tai māsīcai vēl nevienam nav bijis, to vēl divreiz pie vīra izdos. Bet Vilis tur nav vainīgs — radi dzen velnu, sūta ziņu, un viņam jābrauc. Kā tu nebrauksi — varbūt paliešām šai pekas uz augšu, tad sirdsapziņa visu mūžu ēdīs.

— Ar sirdsapziņu nav joki, — tas man ir skaidrs. — Bet ko dara pārējie?

— Jūs domājat, Stampiņš nezina, kur viņa padotī? Lūdzu! Jānis tepat apstādījums skatās, kad ķeizarkronim no pumpura izsprāgs zieds. Jānis jau mums tas skaistuma mīļotājs. Elmārs zvanti, viņam trolejbuss no slīdēm nogājis, dikti jau bija uztraucies, ka niefiek uz darbu. Bet Francim... Jā, tur nu nekā nevar darīt — nelaieme cilvēkam.

— Varbūt kaut ko no arodbiedrības vajadzētu? — velku ārā piezīmju blociņu — tur man visas sava iecirkņa cilvēku vajadzības.

— Nelīdzēs, — Stampiņš nopūšas. — Jā, vajag taču tā gadīties — vakar Francim viens tips vārta rūmē parāda tīstokli un piedāvā džinsus. Francis dod naudu un stiepj sāni uz mājām...

— Paunā, protams, ir vecas lupafas. Labi zinu, ar ko beidzas šifādas kaktu šanās.

— Vēl trakāk, — brigadieris purina — paunā ir džinsi, bet divus izmērus pziem. Nu, vai tur nav jābjaui?

Viss skaidrs. Taisos apmeklēt pēdējo Veltņa brigādi, bet Stampiņš mani aptur.

— Viņi visi sarkanajā stūrītī.

Neatceros, ka būtu lasījusi kādu pazīmu par lekciju. Un sapulces darba laikā mums uz to stingrāko rīkot ir aizliegts arī saku Stampiņam, ka tūdaļ man tie būs būs rokā un dabūs just, ko nozīmē rādīties ar darba disciplīnu.

Aizeju uz sarkano stūrīti.

— Bet mēs jau nemaz neesam sapulšies, — Veltņis mierīgi man atbild. — tikai kopā pavadām brīvo laiku, hokeju tāmies. Citādi nekā nesanāk — pēc katram jāiet uz mājām. Ja mēs kopā nepasim brīvo laiku, mums pārmetīs, ka nepašu pieņemtos lēmumus.

— No kurienes jums brīvais laiks? — šējo rezervju meklējumos esmu manāmi pūlējusies un Veltņa runas būtu būtu slikta tveru.

— Brīvais laiks? No tā paša darba tā labi, ka Veltņis tik pacietīgs un ir ar man visu apskaidrot kā mazam bērnam. — Mēs krietni saraujam, lai iznāktu simts viens procents, un tad paliek tas brīvais, ko esam solījušies pavadīt kopā.

— Bet ja jūs raufu tā, ka simt desmit? — Tad nekā no brīvā laika nepaliktu Veltņis paliek bēdīgs, — bet mēs esam, lijušies...

Man patīk cilvēki, kas pilda solījumus. nemu blociņu un lerkstu Veltņa uzvārdu pie prāmiju dalīšanas noderas.

Kantorā atgriežos ar tīru sirdsapziņu un pildīta pienākuma sajūtu — iecirknī nekā rezervju nav. Ko tas direktors uz mani neticīgi skatās? Jauns vēl. Viņš domā, ka kā lielā rūpnīcā, kā ražošanas apvienībā izvēršies. Mums taču ir tikai bleķa liekšanas un klapēšanas uzņēmums. Kaut nu direktors pēc iespējas ātrāk apjaustu. Citādi mums būs grūti kopā strādāt.

КРОКОДИ

Sizifs: — Šie trīs apsolīja uzvēlt akmeņi par pusstopu.

G. KARAVAJEVA

N. BELEVCEVS

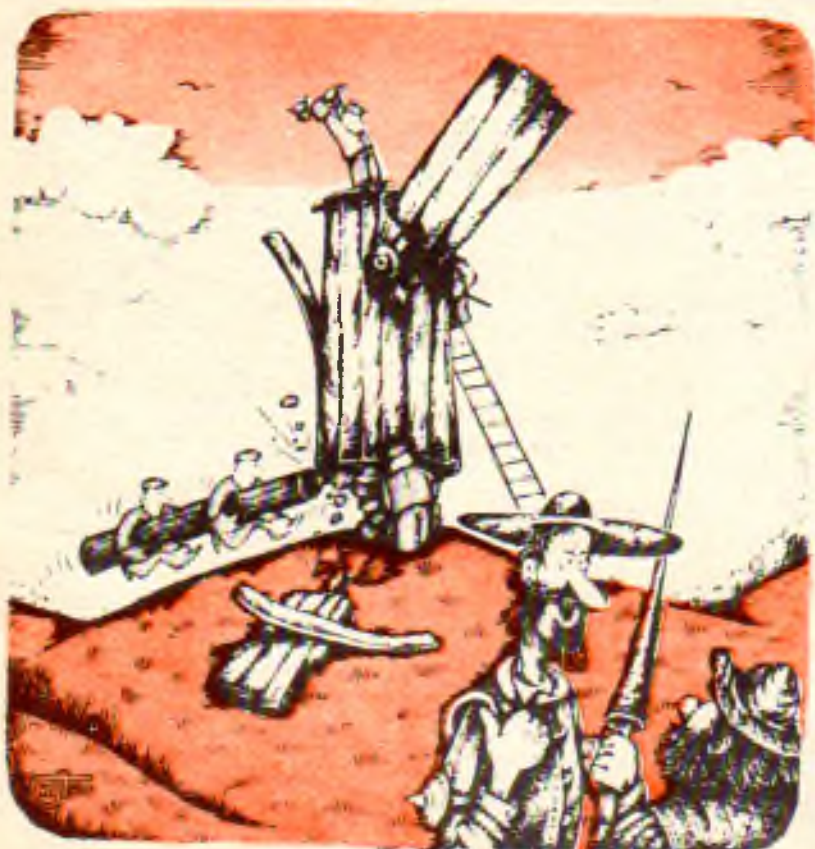
N. MALOVŠ

A. ALEBICEV

V. MOHOVS

Dons Kihots: — Jau sen vajadzēja haltūristus paalcināt.

N. KRUTIKOVŠ

— Mums viņus nepārspēt, skrīsim uz citu jumtu!

SIRDSCILVĒKI

Gudrs un apķērtīgs iestādes vadītājs ir zelta vērts. Ja viņš ir arī sirdscilvēks, viņš ir vērtīgāks par zeltu.

Tāda un tāda ministrija, piemēram, izdod pavēli, ka organizācija, ko vada šāds sirdscilvēks, tiek likvidēta un pievienota citai organizācijai. Kā šādos gadījumos pieņemts, amatpersonas sastāda apjomīgus kustamā un nekustamā īpašuma nodošanas aktus.

Tā amatpersona, kam kustamais īpašums ir nodots, laša nodošanas un pieņemšanas aktus, tad pārkāpi uzlec no krēsla un skrien pie bijušās iestādes bijušā vadītāja.

— Es domāju, ka tu esi sirdscilvēks! — viņš brēc. — Ko tu man te gribi iesmērēt!

— Dzīvojamo māju, — atbild blīvušās iestādes bijušais vadītājs. — Ar visiem īrniekiem.

— Tur jau ir tā lieta, ka ar īrniekiem! — mājas jaunais saimnieks vaimanā. — Domā, man vajadzīgi tie īrnieki? Un māja? Vai to var saukt par māju? Jums tek, grīdas izpuvušas, sienas cauras... Ja ne šogad, tad nākošo gadu kapitālmontāžs uz kakla! To tavu māju es negribu!

— Māja skaitās manas bijušās iestādes bilancē, un tāpat tai jāpariet tagad tavas iestādes bilancē, — bijušais vadītājs atbild.

— Mājais zelta gabaliņ! — mājas jaunais saimnieks krīst ceļos mājas bijušā saimnieka priekšā. — Glāb mani no tās mājas!

Tādu lūgumu sirdscilvēks noraidīt nevar. Un viņš nevajadzīgo māju nenodod. Jo viņš ir arī gudrs un apķērtīgs.

Kustamā un nekustamā īpašuma plēņēmējs, saprotams, līdzi ar to viņam nevajadzīgo māju nepieņem. Jo nevar pieņemt to, kas nav nodots.

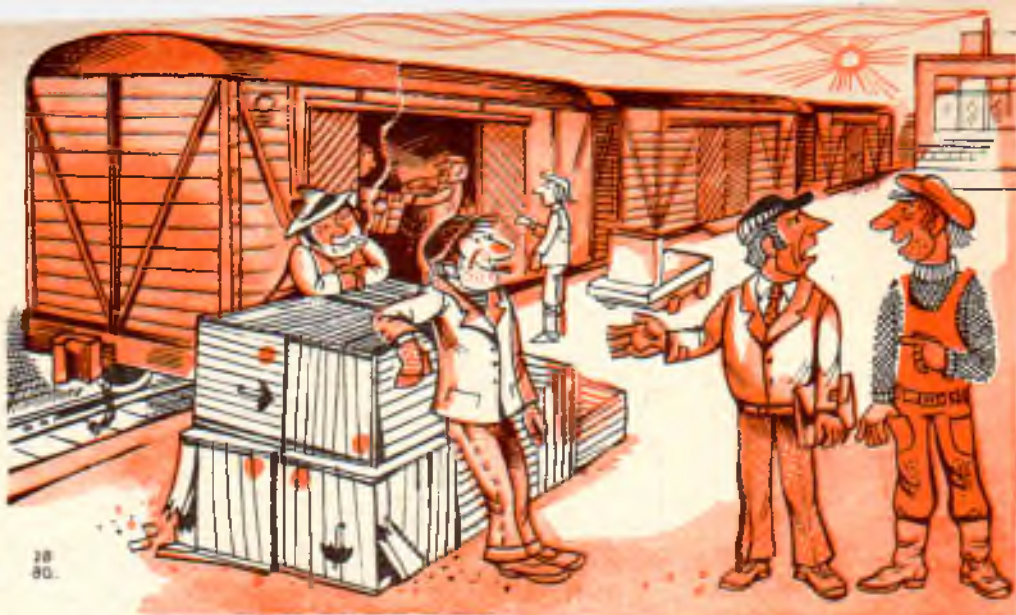
Un māja pazūd. Papīros, protams. Dzīvē tā stāv kā stāvējusi.

— Kam lai maksā Trī? Kas mūsu māju remontēs? — brāč nenodotās un nepieņemtās mājas īrnieki. — Un kas galu galā ir mūsu mājas saimnieks?

Saimnieka nav. Kā, piemēram, saimnieka nav dzīvojamajai mājai Ergļos, Ļeņina ielā 33-a. Kokneses MRS, kas tika likvidēta 1975. gada novembrī, pamanījās māju nenodot Lubānas MRS. Un nu jau piecus gadus mājas iedzīvotāji brāč pēc saimnieka. Vēlīgā Jo Lubānas MRS principiāli un konsekventi uzskata, ka nevar pieņemt to, kas nav nodots, bet LPSR Mežrūpniecības un mežsaimniecības ministrija tikpat konsekventi atbild uz iedzīvotāju žēlabām un Madonas rajona TDP izpildkomitejas pieprasījumiem, ka māja Ergļos nav ministrijai pakļauto uzņēmumu bilancē.

Punkts. Acīmredzot arī ministrijā strādā sirdscilvēki!

A. ROKĪTIS

— Vagonus mums vajadzēja saņemt jau vakar!
— Nekas, gan mūsu veci dzelzceļniekiem atzāgēs — lādēs divas reizes ilgāk.

D. BREIKSS

Izlepušais imports

Jelgavas rajona kolhoza «Avangards» zootehniks iepeldēja saimniecības priekšsēdētāja Užuļa kabinetā kā uzblīdis lietus mākonis.

— Kas noticis? — vērigi nopētījis savu padoto, priekšsēdētājs jautāja. — Izskatās, ka tev nāk virsū raudiens!

— Ēl — zootehniks nīgri izmeta.

— Nesaprašanās ar slaucējām? — priekšsēdētāja pierē iegūlās dziļa grumba. — Ja neklausā, tikai pasakil Tūlīt nodošu sutu!

Brīdī klusējis, zootehniks sāka izkratīt sirdi. — Ja tik vien būtu tās nelaimes, tevi nemaz netraucētu, pats tiktu galā. Nevaru atrast kopīgu valodu ar govīm...

— Tu gan esi jocīgs! — atviegloti nopūtis, Užuļis sāka smieties. — Ko tur ar govīm daudz runāt! Lai dod pienu, un viss būs kārtībā.

— Bet tur jau ir tā nelaime, ka nedod! — zootehniks atkal saduga.

— Ko mels niekusi! — priekšsēdētājs iesaucās un sāka žigli šķirstīt izslaukumu atskaites. — Tik traki nemaz nav! — pēc brītiņa viņš piebilda. — Manuprāt, mēs esam normā!

— Kopumā jā... — zootehniks apstiprināja. — Bet galīgi čabiski pienīgu dod ārzemnieces.

— Ko tas nozīmē? — priekšsēdētājs atkal satrūkās. — Kādas ārzemnieces?

— Nu, melnraibās. Tās, kas iepirkas Dānijā. Viņām izslaukumi krītas un krītas. 1979. gadā saruka par 458 kilogramiem, un pērnā gada pirmajos deviņos mēnešos arī negāja labāk — kritiens par 335 kilogramiem katrai gotīnai.

— Tad runā uzreiz skaidri un saprotami, bez mīklām! — Užuļim sāka likties, ka istabā trūkst gaisa, un viņš atvēra logu. — Kas tad iepirktajām govīm kais?

— Ej nu sazinī! — zootehniks noplātīja rokas. — Tāpēc jau teicu, ka nevaru atrast kopēju valodu.

— Kāda te nozīme valodai?

— Tā nesakiet vis, biedri priekšsēdētāj, — zootehniks pārgāja uz oficiālu toni. — Valodai ir ļoti liela nozīme. Ja, piemēram, mūsu pašmāju brūnā maij «Mū!», es zinu, ka tā prasa ūdeni. Ja maij «Mū-ū!», tas nozīmē, gotīna grib pastaigāties. Ja atskan «Mū-ū-ū!», pienākusi slaukšanas reize. Bet, ja brūnā palaiž bezgalīgu «Mū-ū-ū-ū!...», tā ir slima.

— Nu, un ko ārzemnieces? — uzmanīgi noklausījies zootehniķa slāstījumu, priekšsēdētājs bijīgi jautāja. — Kā tās izsaka savas vēlēšanās?

— «Mo-ol»

— Un ko tas nozīmē?

— Pats velns to zina! — zootehniks...

tija plecus. — Es jau teicu: ja mūsu pašmāju brūnā maij «Mū!», es zinu...

— To es jau dzirdēju! Še, iedzer un nomierinies! — priekšsēdētājs teica un pasniedza zootehnikam glāzi ūdens. — Gaļu galā mēs jau neesam vienīgie, kam ir importa gotīnas. Ārē, mūsu Jelgavas rajonā Ļeņina saimniecībā ir tādas pašas. Piezvanīsim un pajautāsim, kā iet viņiem!

— Arī mums ar ārzemniecēm ir tirais negals! — saimniecības direktors Kalnciems atbildēja. — Galīgi izlepušas. Pienu dod maz, tauku saturs pienā nav nekāds augstais, slimas, nenes teļus un visu laiku tā divaini uzvedas.

— Maij «Mo-ol»?

— Pilnīgi pareizi! Maij «Mo-ol». Tāpēc mēs jau ceturto daļu esam likvidējuši.

— Varbūt likvidēsim arī mēs? — zootehniķa acis iedegās cerību stariņš. — Nobarošim un uz gaļas kombinātu!

— Traks esi, vai? — Užuļis sašuta. — Par importa raibajām samaksāta balta nauda. Tās pirkas piena ražošanai! Kaut vai no zemes, bet jāizrauj kāds daņu govju valodas pratējs un jāuzzina, ko nozīmē «Mo-ol»!

...Runā, ka «Avangarda» priekšsēdētājs un zootehniks pēc ilgas meklēšanas tādu tulkus arī atraduši. Tulks paskaidrojis, ka «Mo-ol» daņu govju valodā nozīmē «Gribam ēst!».

— Nevar būt! — zootehniks apvainojies iesaucies. — Govis salmus saņem no rīta līdz vakaram!

— «Gribam ēst!» daņu govju valodā nozīmē, — skaidrojis tālāk tulks, — gribam spēkbarību, saknes, sūklas, vitamīnus, sienu...

— Nepūt nu pilites! — sašutis arī kolhoza priekšsēdētājs. — Viens mazs māviens nevar sevi ietilpināt tik daudz prasīb!

Bet, kamēr «Avangarda» vadīšie speciālisti meklē labāku tulkus, daņu šķirnes melnraibās gotīnas žēli maij «Mo-ol» un pienīgu dod arvien mazāk...

G. BĒRZIŅŠ

Pateicība

Es sūdzību grāmatās neko nerakstu, bet šodien esmu dziļi aizkustināts un gribu ierakstīt pateicību. Liels paldies pārdevējai Pilītei par to, ka viņa mani neizlamāja, kad lūdzu nogriezt simt gramus siera. Mani vienmēr ir savīļņojusi šīs pārdevējas cilvēciskā attieksme pret pircējiem, jo viņa nekad nekliež: «Jūs esat vesels bars, bet es viena patil»

Vispār runājot, es jau diezgan sen iepērkos šajā veikalā un jāatzīst, ka apkalpošanas kultūra te pēdējā laikā ļoti cēlusies. Piemēram, veikala vadītāja, padzirdējusi, ka es vēlos ierakstīt

pateicību, nesvieda man sūdzību grāmatu sejā un nekliež: «Še, aizrijies!», bet izpēma to no seifa un laipni pasniedza. Ierosinu viņai piešķirt kādu atzinības balvu.

Taisnība, siers, ko nopirku bija galīgi sakaltis, taču Pilīte man paskaidroja, ka viņai tas kādam ir jāpārdod. Uzskatu, ka Pilītei par centību plāna izpildē vajadzētu piešķirt prēmiju.

Ar dziļu cieņu
pensionārs A. RAIBAIS.
Par pateicības norakstu pareizību
atbild L. MAĻINSKIS.

— Ko tu teici?
— Es jautāju, vai tev patīk fonā mūzika.
— Ko tu teici?

Mīlestības apliecinājums

Agrāk modi diktēja modes žurnāli. Uzšķīr vajadzīgo lappusi — un zināsi, kas ir moderni. Tagad modi galvenokārt diktē pasauģstināts pieprasījums. Ja būs pasauģstināts pieprasījums pēc maišas kleitām, sievietes staigās maišos un stāvēs pēc tiem rindā. Bez šaubām, rindā stāvētājam var pārnest patērētāja psiholoģiju, bet jāatzīst arī tas, ka šāda psiholoģija tāpat vien ne no šā, ne no tā nerodas.

Nu kaut vai tie paši sieviešu ziemas zābakki. Šķiet, kas gan tur var būt īpašs — ej uz veikalu, maksā kasē un steigā laimīgi! Taču, izrādās, ir zābakki un ir arī zābaciņi. Zābakus ražo populārais «1. Maijs». Ko tas nozīmē, nav lieki jāskaidro. Apavnieki izmanto paredzētos materiālus, izmanto apstiprinātos modeļus, bet sievietē uzvelk kājās, un viņai tūdaļ vaicā:

— Piedodiet, dienīfā, vai jūs uz meža darbiem?

Zābaciņus šuj Rīgā «Elegants» un «Zeļa kurpīte», bet Jūrmalā, Jēlgavā, Daugavpilī un Ogrē — «Eleganta» meistari uz vietas. Šuj gan garus, gan pusgarus. Ar augstākās klases maģinām, no augstākās klases materiāla un pēc augstākās klases paraugiem.

Vai kārtīga moderna sieviete pirms zābakus meža darbiem, ja visām radniecēm ir «Eleganta» zābaciņi? Sievieteī taču ir jābūt modernākam par radniecēm, modernākam par kaimiņiem, modernākam par kolēģēm. Bet vai kura katra strādājoša sieviete var fikt pie moderniem zābaciņiem! Arī tas jau nav maz, ja viņai iaimēties fikt pie mīlošā vīra.

Un sieviete saka vīram:

— Pierādi, kunkultī, ka mani mīli... Izrauj kaut no zemes apakšas! Izstāvi kaut frīts nakts rindā! Bet man arī vajag modernus zābaciņus!

Godīgi saki, pasaku varoniem, spriežot pēc literatūras, dzīve ir bijusi vieglāka nekā mīlošiem vīriem. Jo pasaku varonim jaunākajās gadījumā vajadzēja nogalināt pūķi ar trim, sešām vai divpadsmit galvām. Šodien mīlošam vīram jādodas uz «Elegantu». Rīgā vai rajona centrā. Lai pasūtītu modernus superzābaciņus ar supermodernu papādi. Ar vēl modernāku purngaļu. Ar ekstramodernu zoli.

Mīlošais vīrs brauc uz Ogrī. Vēl novembra mēnesī katru mīlu trešdienu Ogres sadzīves pakalpojumu kombinātā plēnē pasūtījumus desmit pāriem zābaciņu un desmit pāriem vasaras kurpiem.

Domājat, mīlošie vīri un modernās sievietes nāca pasūtīt apavus trešdienas rītā? Cilvēki sāka

stāvēt rindā jau otrdienas pievakarē. Lai pirmie sagaidītu nākamā rīta sauli, meistarus un pasūtījumu pieņēmēju. Jo desmit zābaku pāri nedēļā ir tauku piņiņa uz karstas pannas. P333 — un nav. Tāpēc jau no otrdienas vakara neviens pat necenās paspēt soli sāņus no dzīvās rindas. Jo ej nu sezini...

Ogrē nesen viens tomēr šādu soli sāņus paspēra. Un pēc pusstundas atnāca atpakaļ. Mīlošs vectētiņš, kas gribēja palīdzēt mazmēitiņai.

— Labvakar... — viņš teica.

— Es šite stāvēju...

— Vakaram jau nebūtu nekādas vainas, — viņam atbildeja. — Tikai tas devējs tā kā pasvešāks, tā kā nebūtu manīšs...

Un mīlošo vectētiņu ļoti laipni, ļoti pieklājīgi izmēta no rindas laukā. Protams, tie, kas stāvēja aiz minētā vectētiņa. Un, jāsaka, aiz viņa stāvēja ne jau desmit mīloši vīri, bet krietni vairāk.

Bez šaubām, Sadzīves pakalpojumu ministrija nevarēja paiet garām no rindām izmestiem vectētiņiem un rindā palikušiem mīlošiem vīriem. Pirms kāda laika «Elegantā» pasūtījumus sāka pieņemt reizi mēnesī un izsniegt superzābaciņu nākamajām vaiktājām talonus. Kādus sešus vai septiņus simtus uzreiz. Izstāvēsi rindu — dabūsi talonu. Un pasūtīsi zābaciņus labākus nekā kaimiņiem, glītākus nekā kolēģiem, modernākus nekā visiem radniecēm.

Arī Ogrē kopš 1. decembra pasūtījumus sāka pieņemt reizi mēnesī, turklāt ne vairs desmit, bet piecdesmit pāriem. Un daļu talonu sāka realizēt ne vairs dzīvas rindas kārtībā, bet gan uzņēmumos un iestādēs.

Taču...

Taču rindā tagad stāv ne vairs pāris desmiti, bet pāris simti. Un aizmugurā stāvošie apšaubā, vai tie tur, priekšā, vispār ir stāvējuši...

Nē, ar šīm problēmām jau varētu fikt galā. Ja pēkšņi notīktu brīnums un mūsu apavu ražotāji sāktu ražot modernus, kvalitatīvus zābaciņus. Ne fiktviem modernus, bet arī pieņemamā daudzumā. Pēc labākajiem paraugiem. Ja tirgojošās organizācijas ņemtu pretī fikt tos zābaciņus, kas izgatavoti pilnīgi atbilstoši apstiprinātajiem modeļiem. Ja... Ja Sadzīves pakalpojumu ministrija, Vieglās rūpniecības ministrija un Tirdzniecības ministrija saliktu galvas kopā un izgudrotu, kā kompleksi fikt galā ar zābaciņu vaiktājām.

Mīloši vīri nūdien teiktu: he, lielu paldies.

A. BRĀLĪTIS

— Izlaidu, lai pasildās...

E. OSS

Visam, kas notiek pasaulē, ir kāda iemesls. Par to mēs varam sevišķi skaidri pārliecināties, ja atskatāmies uz pagājušā gada notikumiem.

Stāv, sacīsim, konstruktors pie rasējamā dēļa un konstruē. Ko viņš konstruē, nav svarīgi. Svarīgi ir tas, ka konstruktors traucē mušas. Un traucē tādēļ, ka viņam nav mušu sitamā. Viens no labākajiem mušu sitamajiem, bez šaubām, ir cūkas aste. Nē, ne jau māju cūkas! Māju cūkas aste mušu sīšanai neder, tur vajag kārtīgu meža kuīļa asti ar pušķīti galā. Cilvēkam, kam pa grābīenam ir tāda lieliska aste, no mušām nav jābīstas. Kā velk, tā beigts, kā velk, tā beigts...

Diemžēl veikalos kuīļa astes nepārdod, tāpēc konstruktoriem, kas cieš no mušām, nekā cits neatliek kā pakert bisi un paklusām šūkt uz mežu. Liepājas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas konstruktors Edgars Jansons tieši tā arī darija un Apriķu mežsaimniecībā pēc precīza šāviena kļuva par lieliskas astes īpašnieku. Lieliskā aste Edgaram vēlāk izmaksāja apājus divsimt rubļus, bet kas gan ir divsimt rubļi, salīdzinot ar uzvaru pār mušām!

Šie riebiegie kukaiņi pagājušo rudeni mocīja ne vien konstruktorus, bet arī kolhozniekus, traktoristus un krāvējus. Tieši tāpēc padomju saimniecības «Mežāre» kolhoznieks Vasiļijs Cvetkovs, lauksaimniecības ražošanas tehnikas nodrošināšanas komitejas Jēkabpils rajona nodaļas traktorists Andrejs Šmeiss un krāvējs Aleksandrs Kordass Krustpils mežniecībā klusitām nogāza pamatīgu cūku. Protams, vienai cūkai ir tikai viena aste, tāpēc Vasiļijam, Andrejam un Aleksandram mušas nācās sist pārmaiņus. Ar skumjām jāpiebilst, ka arī šiem vīriem vēlāk nācās valsts kasē iemaksāt zināmu summu, bet viņi to varēja sadalīt uz galviņām, un tāda maksāšana vairs nav tik sāpīga.

Alūksnes glābšanas stacijas priekšniekam Pēterim Kovalenko nepatīkšanas radās pavisam cita iemesla dēļ. Viņu mocīja nevis mušas, bet alnis, ļoti vieglprātīgs dzīvnieks, kam bija radusies ideja regulāri peldēties Alūksnes ezerā. Ja nu aušīgais lops pēkšņi sāktu slīkt, ko tad? Alnis, kā zināms, sver sešsimt kilogramus, un tādu smagumu Pēteris no ezera nespētu izvilkt. Neko darīt, atlika vienīgi grābt bisi un aļņa peldēšanās kārei pielikt punktu.

Savukārt Bauskas MRS meža tehniķa Zigfrīda Jankovska nepatīkšanu iemesls bija sieva un pudele. Ar ko sieva Zigfrīdu ir sadusmojusi, par to nekādos dokumentos nav rakstīts, toties tajos ir skaidri un gaiši minēts, ka Zigfrīds darba laikā piedzēries, pakēris bisi un draudējis sievu nošaut. Arī kolhoza «Vecsaule» konservu ceha priekšniekam Vilhelmam Markusam sieva ir kaut ko pāri nodarījusi, jo arī viņš savu antipātiju pret laulāto draudzeni mēģinājis pierādīt ar bises palīdzību. Turklāt Vilhelms to darijis atkārtoti, tāpat viņa sarūgtinājums nekādā ziņā nevar būt bez iemesla.

Par Bauskas komunālās saimniecības uzņēmuma darbinieku Gunāru Zundi neko tamliedzīgu nevar teikt, jo viņš sievu nošaut nedraud. Toties Gunārs medību laikā pēc pamatīgas iestiprināšanās katrā ziņā gribējis nošaut savu kolēģi, bet kolēģu šaušanas tieksmes vēlāk ir saistītas ar lieliem krepķiem.

Kā redzam, savs iemesls bijis visam — gan šaušanas tieksmēm, gan nepatīkšanām. Un tāpēc savukārt mums ir iemesls novēlēt, lai Jaunajā gadā nevienam brašajam medniekam nevajadzētu spiest roku un teikt: «Būsim pazīstami!»

Legenda par Midasu.

U. MEZAVILKS

OTO, APVIENOTĀJS

Pēc gariem strīdiem firmas ritish Columbia Telephone» telefonistes Kanādā ir panākušas, viņas drīkst doties uz tualeti telpām darba laikā bez spēles šefa atļaujas. Bet ar vienu obožojumu: katru reizi, kad tas dodas uz tualeti, viņām ir jollek uz priekšneka rakstāmla īpašs karodziņš.

Speciālu goda diplomu par dīgu spēli saņēma kāda anu sporta kluba futbolists Toms čards. 25 gadu laikā viņš ne lzes nav saņēmis aizrādījumu il sodu par neatļautu paņemlellofošanu. Žurnālisti noskaid-juši, ka viņš šajā laikā pveda-les tikai 16 sacikstēs.

Ar ķērciņu «Hallo, hallo» Lon-onas zooparkā dzīvojošais ka-sudu Koklījs pateicās par ordeni, o viņam pasniedza Britu veis-lu īpašnieku asociācija. Tā asniedz šo ordeni tiem, kam ir eļi nopelni draudzīgas gaisot-es radīšanā britu galvaspilsētā.

Floridā [ASV] atrodas cietums, urā ne katrs mirstīgais var no-jūt. Šajā iestādē var uzturēties lenīgi izredzētie. Tur fenisa iukumu un smaržojošu dārzu idū sodu izcietā Votergeltas kandālā lejauktais Hovards Hants. ur savu cietānu ceļu uzskā āerilendas šata gubernators Aarvins Mendels, ko noīesāja ar izspiešanu. Soda iestādes dministrācija gan noteica, ka tēlādes viņam nebūs. Katru dle-u Mendelam jāplauj zālājs cle-uma parkā.

Britu futbola kluba «Ledbary town» aktīvisti bija spiesti aiz-ilegt savam dedzīgajam plekritē-jam Semjuelam Filipsam turpmāk apmeklēt sacikstes. Viņš pēc pē-dējās sacensības bija plekāvīs tiesnesi. Šogad temperamentīgais Filipss nosvinēja savu 82. dzim-šanas dienu.

21 gadu vecais franču velosi-pēdists Kristjans Granjē bija le-klauts Francijas komandā. Taču fakti pierādīja, ka viņš nemaz tik ātri nebrauc. Pēc Tulūzas bankas aplaupīšanas Granjē ne-spēja atrauties no policijas au-tomobiļa, kas viņam drāzās pa-kaļ. Saskaņā ar tiesas spriedumu viņš izklūs no cietuma tikai uz 24. olimpiskajām spēlēm 1988. gadā.

Pavecā amerikāņu miljonāre Šarlote Bergena mīl dīrīgēt. Tie-sa, viņai nav nekādas muzikālās izglītības, arī talanta viņai nav, tofies viņai pleder daudz naudas. Par 40 000 dolāru illelu atīdžību viņa nomā uz vienu vakaru sla-veno Ņujorkas Karnegi zāli kopā ar slaveno Ņujorkas simfonisko orkestri. Tā nesen Bergena at-kaļ nostājās orķestra priekšā un — kā atzīmēja ASV prese — uzbruka Mocartam. Katram gadī-jumam Bergena kundzi pavadīja medicīniskā māsa. Pēc koncerta vairāki simti uzpirktu skaftīžu misis Bergenai vēltīja jūsmīgas ovācijas.

Vētrainu aktivitāti Rietumeiropas parlamentā izvērs Bavārijas Kristīgi sociālās savienības depu-tāti. Viņu priekšgalā kā Nr. 1 mirdz un laistās Francis Jozefs Štrauss, ko visi zina. Bet otrajā vietā ir Habsburga kungs, ko pa-zist daudz mazāk, lai gan viņš to ir visādā ziņā pelnījis.

Gatavību kalpot tautai Oto fon Habsburgs-Lotringens ir mantojis no saviem senčiem. Viņa vec-tēvs Francis Jozefs bija Austro-ungārijas ķeizars, tēvs Kārlis va-ronīgi nesa Ungārijas karaļa kroņa un mantijas smagumu. Vēsture izspēlēja ar Oto ļaunu joku, atņemdamā viņam troni, bet vai nu tas var salauzt rak-sturu, kas vēltījis sevi kalpošanai!

Oto Habsburgs ir mācījies ka-toļu un jezuitu koledžās, apgu-vis vairākas valodas, bet kā ak-cionārs viņš vislabprātāk lieto naudas valodu.

1934. gadā, norūpējies par austriešu nākotni, Oto teica vēs-turiskus vārdus:

— Austriju var glābt vienīgi tad, ja tā ies Musolini pēdās!

Vēlāk, otrā pasaules kara ga-dos, mūsu varoņa pēdas gaist Sveices un Spānijas kūrvietās. Pēc kara viņš cenšas atdot Aus-trijai monarhistisko iekārtu, kas tai piešķirta no dieva, bet sadu-ras ar apbrīnojamu atsaucības trūkumu un pārcejas uz dzīvi Bavārijā.

Šai dieva svētītajā zemītē uz-plaukst un uzdzied Oto Habsbur-ga talanti. Isā laikā viņš sasniedz reibinošus augstumus, izdara ne-iedomājamus atklājumus geogrā-fijā, vēsturē un politikā. Minēšu dažus no tiem:

«Krievija neietilpst Eiropā...»
«Izraēlai ir likumīgas tiesības uz jaunām robežām...»

«DAR ir tā pasaules daļa, uz kuru ikviens rietumeiropietis no-raugās ar lepnumu...»

«Pašreizējā VFR austrumu ro-beža nav galīga...»

«Dažas valstis — ANO locek-les — ir garīgi neattīstītas...»

Te ir jāuzsver, ka Habsburga

kungs nav nekāds sausinā, nav kabineta zinātnieks. Viņš nepaguris popularizē savus uz-skatus, labprāt dod intervijas un uzstājas ar runām. Šādās runās viņš ir kā pile ūdeni. Plašā viņa klausītāju loks — ar «Pa-dzīto savienības» biedriem sākot un Štrausa draugu pulciņiem be-ldzot.

Kad fon Habsburgu pārņem retoriska iedvesma, viņš skalda gaisu ar abām rokām, it īpaši, kad izskaidro «bezdievīgā bolše-visma» viltību vai pamato nepie-ciešamību nodot varu Rietumvā-cijā, ja tur izceltos nemieri. stiprai personībai, kura, pats par sevi saprotams, «turētu pirkstu uz šautenes gaili». Viņa iecie-nitā tēma ir arī saspīlējuma at-slābums, pret kuru Rietumiem jāvērsas ar stingrību un apvie-notiem spēkiem bruņošanās jo-mā. Nekādā gadījumā nedrīkst lētticīgi uzķerties uz «komunis-tiskās propagandas gājieniem».

Šis variācija tika sadzirdētas Pekinā un ķeizara dēlu ielūda uz divnēdēju viesizrādēm. Pār-braucis mājās, Habsburga kungs, kam patīk izteikties skaidri un gaiši, paziņoja:

— Ķīniešiem mēs patīkam nevis mūsu ziilo acu dēļ, bet gan tāpēc, ka esam cēlušies pret ko-pīgu ienaidnieku.

Runājot par Oto fon Habsbur-ga nopelniem, nevaram pamest neminētu faktu, ka viņam ir 27 dižciltīgi tituli, ka viņš ir Sala-zara ordeņa un Adenauera bal-vas kavalieris, Sudetijas vāciešu apvienības goda loceklis. Sprin-gers uzskata, ka Oto ir «ideāls apvienotās Eiropas pilsonis», bet NATO atomstratēģis Šlams viņa personā saskata «nākamo Eiropas savienoto valstu stūrmani». Un vēl viņš ir...

Starp citu, visu nemaz nav iespējams uzrakstīt šādā nelielā rakstīņā. Tāpēc mēs gribējām vienīgi parādīt, kāds nopelniem bagāts reakcionārs ir ķēries pie Rietumeiropas apvienošanas un uz kādiem pamatiem.

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Policists apturēja mašīnu un aizrādīja, ka pārsniegts ātrums.

— Esmu spiests jūs sodīt, — viņš paziņoja.

— Bet es braucu tikai ar seš-desmit kilometru stundā! — vadītājs iebilda.

— Nē, ar deviņdesmit kilo-metru ātrumu.

— Bet es jums saku, — vadītājs atkārtāja, — ka nepārsnie-dzu atļauto ātrumu.

Šajā brīdī atvērās mašīnas dur-tiņas un vadītāja sleva sacīja:

— Kad mans vīrs ir pledzē-riots, siridēties ar viņu nav nozī-mes.

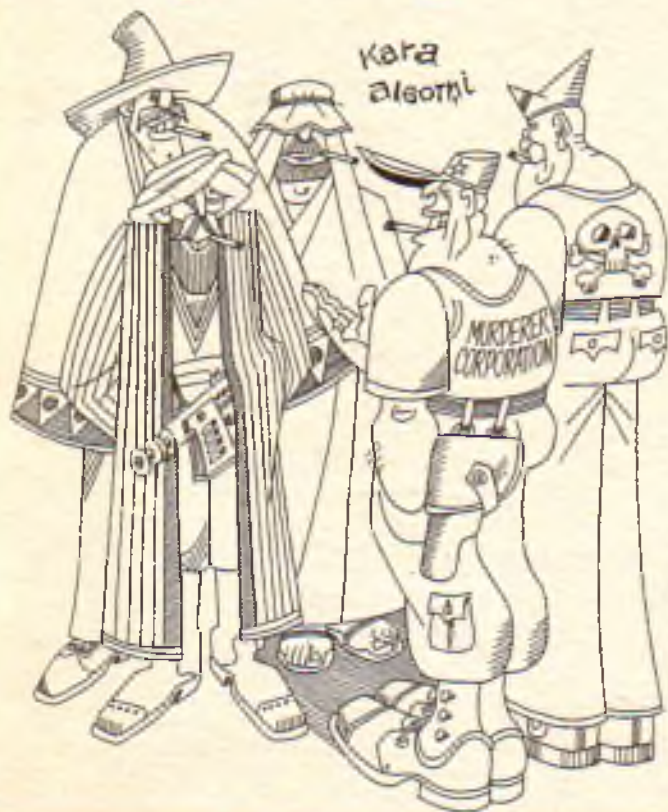
Saticis mežsargu, mācītājs vi-nam pārmeta, ka viņš svētdienās nenāk uz baznīcu.

— Saprofiet, visi draudzes lo-cekļi ir baznīcā, jūs vienīgais ne. Vai tikai jūs nenodarbojāties ar malu medniecību?

— Nekādā gadījumā! Es noeju baznīcā, lai jums nesamazinātos dievlūdēju skaits.

— Nerunājiert niekus!

— Tie nav nieki. Tiklīdz es svētdienās sāku iet baznīcā, puse draudzes locekļu mēfies uz mežu, lai nodarbotos ar malu medniecību.

— Mēs domājam, ka pēc Vjetnamas jūs savus slepkavu ates-tātus esat pakāruši uz naglīņas. Bet, kā jūs maskēšanās tērpi mēcina, Džo tagad strādā Afganistānā un Bils — Salvadorā!

L. RAUVOLFS
(«Eulenspiegel», Berlīne)

Amerikāņu lidmašīnu bāzes
kuģis «Midway» atgriezies no
ekspedīcijas uz Persijas jūras lī-
ci savā pastāvīgajā stāvvietā Jo-
nosukas pilsētā Japānā ar nar-
kotisko vielu kravu.

Laikrakstu ziņa.

— Svaiga manta! Tikko no kuģa!